

REFERAT Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø d. 08-05-2023

Mødedato Mandag d. 08. maj 2023 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse af en mere bæredygtig råstofforsyning.....	6
Beslutning om revision af Råstofplan 2020.....	10
Godkendelse af indberetning af indsatsen på jordforureningsområdet 2022.....	16
Status på indsats mod PFAS-forureninger.....	20
Program for åbning af PFAS-testcenter i Korsør.....	25
Orientering om gruppesøgsmål om erstatningsansvar for PFOS forurening.....	29
Orientering om brev til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen om jordforurening med arsen og DDT....	33
Status for projektet mere og bedre affaldssortering.....	38
Beslutning vedr. studietur til Holland og evt. Belgien oktober 2023.....	43
Drøftelse af mulige temaer i budgetproces 2024.....	48
Aktuelle sager.....	53
Næste møde.....	59
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mande	62

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2023-00147

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-00147

Dok ID: 10908174

Resumé

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 2: Temadrøftelse af en mere bæredygtig råstofforsyning

EMN-2022-06825

2 (Åben) Temadrøftelse af en mere bæredygtig råstofforsyning

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-06825

Dok ID: 10866635

Resumé

Det er en politisk ambition i Region Sjælland at arbejde for en mere bæredygtig råstofforsyning, hvor der tages større hensyn til borgerne og naturen. Sagen præsenterer tre redskaber til arbejdet, nemlig; 1) Region Sjællands Råstofplan 2020, 2) Region Sjællands udviklingsprojekt "Sammen om mindre råstofforbrug" samt 3) det landsdækkende arbejde i Danske Regioner og regeringen for at skabe sammenhæng, begrænse forbrug og fremme bæredygtig råstofforsyning. Udvalget drøfter regionale handlemuligheder og udfordringer.

Sagsfremstilling

Drøftelsen rammesættes af et kort oplæg ved funktionschef Pia Buch-Madsen om Råstofplan 2020 og arbejdet med at fremme bæredygtig råstofforsyning. Der introduceres til muligheder og udfordringer indenfor råstofområdet og til arbejdet på landsplan. Både i regeringsgrundlaget og i Danske Regioner arbejdes på at skabe sammenhæng, bæredygtighed og mindske forbruget af jomfruelige råstoffer på tværs af landet.

Råstofplan 2020 og projektet "Sammen om mindre råstofforbrug"

Råstofplanens områder præsenteres med fokus på råstofressourcer, retningslinjer, grave- og interesseområder, efterbehandling og arbejdet med bæredygtighed. Udvalget drøfter handlemuligheder og udfordringer.

Region Sjællands regionale udviklingsprojekt "Sammen om mindre råstofforbrug" præsenteres med to demonstrationsprojekter om genanvendelse af materialer og materialeflow.

Samarbejdet på tværs af landet om råstofområdets udfordringer

Hvis der skal skabes en bæredygtig råstofforsyning, kræver det sammenhæng, partnerskaber og handling. Udfordringerne indenfor råstofområdet er eksempelvis:

- Der skal genanvendes mere. Sand, grus og sten er en begrænset ressource, som ikke kan fornyes, og det er vanskeligt at finde nye råstoffer.
- Hensyn til natur, miljø og borgere skal balanceres tilfredsstillende, både under indvinding og når grusgravene er efterbehandlet.
- På landsplan er der brug for øget koordinering og planlægning på tværs af landet og mellem indvinding på land og til vands. Også for at sikre mindst mulig transport af råstoffer.
- Lovgivning skal give redskaber i de enkelte sager, og der skal være sammenhæng i lovgivning og samordning.

På landsplan og i Danske Regioner arbejdes der hårdt på at finde muligheder og løse områdets udfordringer. Det aktuelle arbejde introduceres og drøftes på mødet, herunder muligheder for at understøtte regionalt. Hvilke handlinger og politiske prioriteringer ser udvalget?

Øvrig baggrund, herunder sag om ”Beslutning om revision af råstofplan 2020”

Se øvrig sag på dagens møde: ”Beslutning om revision af råstofplan 2020”. Sagen beskriver, hvorledes Regionsrådet skal beslutte, om Råstofplan 2020 skal revideres. Administrationen anbefaler ikke at revidere råstofplanen, da det bl.a. giver bedre muligheder for at have særlig fokus på arbejdet med bæredygtighed.

På landsplan er der samarbejde om at løse råstofområdets udfordringer. Arbejdet understøttes lokalt af Region Sjælland.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter regionale udfordringer og handlemuligheder på råstofområdet.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget udtrykker tilfredshed med det fokus, der er på at sikre mere bæredygtig råstofindvinding i Region Sjælland. Udvalget opfordrer til, at de positive konkrete erfaringer udbredes, og at regeringen snarest igangsætter en revision af råstofloven, der tager udgangspunkt i Danske Regioners udspil.

Der er behov for mere og bedre genbrug / anvendelse, og at der kan tages større hensyn til natur og borgere, når der indvindes råstoffer.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 3: Beslutning om revision af Råstofplan 2020

EMN-2022-06825

Bilag

Redegørelse for Råstofplan 2020

Udkast til hvidbog

Notat Vurdering af behovet for revision

3 (Åben) Beslutning om revision af Råstofplan 2020

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-06825

Dok ID: 10867163

Resumé

Regionsrådet skal hvert 4. år vurdere, om der er behov for en revision af den regionale råstofplan. Den offentlige høring for Region Sjællands redegørelse om behovet for revision af råstofplanen er slut. Høringssvarene viser et ønske fra borgere og kommuner om at tage interesse- og graveområder ud af råstofplanen. Råstofbranchen ønsker modsat øget forsyningssikkerhed, særligt omkring Roskilde. Råstofbranchen ønsker desuden afklaring af, hvornår en revision sker, og hvornår nye graveområder kan udpeges.

Regionsrådet skal på baggrund af redegørelsen og høringssvar beslutte, om råstofplanen skal revideres. Administrationen anbefaler, at Råstofplan 2020 ikke revideres. Der er tilstrækkeligt med råstoffer til en 14-årig forsyningshorisont. Desuden giver det bedre mulighed for at have særligt fokus på arbejdet med bæredygtig råstofforsyning og færdiggørelse af eksisterende grave, hvis revisionen ikke foretages nu.

Sagsfremstilling

Hvert 4. år skal Regionsrådet vurdere, om den gældende råstofplan skal revideres, for at palnen lever op til råstoflovens krav om udlægning af graveområder, der svarer til mindst 12 års råstofforbrug. Vurdering af revisionsbehovet foretages på baggrund af en redegørelse og en offentlig høring.

Administrationen vurderer, at der ikke er behov for en revision af planen. Det fremgår af *vedlagte* redegørelse for Råstofplan 2020.

Regionsrådet besluttede den 7. november 2022 at sende redegørelsen i 8 ugers offentlig høring. Høringen sluttede den 16. januar 2023.

Høringssvarenes bemærkninger til revisionsbehov

Regionen har modtaget høringssvar fra 28 forskellige interessenter. De indkomne høringssvar samt administrationens bemærkninger til de enkelte høringssvar kan ses via *vedlagte* udkast til hvidbog. Fem høringssvar enten bifalder, at der ikke er behov for en revision af Råstofplan 2020, eller har ingen bemærkninger.

12 høringssvar fra råstofbranchen og lodsejere giver udtryk for bekymring i forhold til forsyningssikkerheden. Her ønskes en revision af Råstofplan 2020 for at få udlagt nye graveområder, især ved Roskilde og Sorø regionale graveområder. Hvis revisionen ikke gennemføres, appellerer råstofbranchen til, at regionen melder en tidshorisont og en arbejdsplan ud.

De 11 sidste høringssvar kommer fra borgere, foreninger, interesseorganisationer, kommuner og andre myndigheder. Disse har primært ønsker til, at konkrete grave- eller interesseområder

tages ud af råstofplanen. Det drejer sig om interesseområder ved Butterup (Holbæk), Tune (Greve), Svogerslev og Viby (begge Roskilde) samt graveområder ved Højby (Odsherred) og Vindinge (Roskilde). Derudover er der indsigelser overfor enkelte retningslinjer i råstofplanen.

Administrationens vurdering af revisionsbehov

Administrationen vurderer overordnet, at der er ressourcer nok i Region Sjælland som samlet geografisk område. Som det fremgår af redegørelsen, er der kun råstoffer til en begrænset periode (ca. 10 år) i det vigtige Roskilde Regionale Graveområde i Greve, Lejre og Roskilde kommuner. Her er stor graveaktivitet – dels fordi råstofferne på grund af de geologiske forhold er af en særlig god kvalitet. Dels fordi grusgravene ligger tæt på København, hvor 50-60% af råstofferne transporteres hen. Bygge- og anlægsaktiviteten er stor i hovedstadsområdet, og Region Hovedstaden er ikke selvforsynende med præcis de råstofkvaliteter.

Råstofressourcerne ved Roskilde er derfor ved at være udtømte, herunder for efterspurgte kvaliteter. Kun få interesseområder kan udlægges til nye graveområder, og kun med råstoffer svarende til 4 års indvinding ved Roskilde.

Hvis der ikke laves en revision, kan det betyde, at der må køres længere efter råstoffer i en periode. Eksempelvis til Kalundborg. Den længere kørsel kan udskydes nogle få år, hvis interesseområder ved Roskilde udlægges til nye graveområder nu. Det kan gøres enten ved en planrevision eller ved et tillæg til råstofplanen. Et tillæg kan løbende udarbejdes, hvis et behov opstår.

Samlet vurdering

Redegørelsen viser, at der ved udgangen af 2024 forventes at være råstofressourcer til 14½ år i regionens eksisterende råstofgrave. Dette er i tråd med kravene i Råstofloven.

Der er derfor ikke behov for en revision af råstofplanen ud fra en overordnet forsyningsmæssig betragtning.

De væsentlige årsager til, at administrationen jf. redegørelsen anbefaler, at råstofplanen ikke revideres nu, fremgår nedenfor. Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø blev orienteret herom på møde den 10. oktober 2022.

- Der er behov for at arbejde med de indsatser i planen, som fremmer en mere bæredygtig råstofforsyning. Herunder færdiggravning af eksisterende grusgrave så arealerne kan overgå til anden anvendelse.
- Effekten af de nye retningslinjer, der blev implementeret med Råstofplan 2020 i marts 2021, skal slå igennem og vurderes.
- Der er tilpas geografisk spredning af graveområder i regionen. Det bidrager til at mindske transportafstande og styrker den lokale forsyning.
- Kortlægningsindsatsen kan øges og fokuseres til brug for den fremtidige råstofforsyning og planlægning.
- Hvis der opstår et akut samfunds- eller råstofmæssigt behov, er det muligt at udarbejde et tillæg til Råstofplan 2020.

For uddybning af administrationens samlede vurdering af behovet for revision se *vedlagte* notat: "Vurdering af behovet for revision".

Alternativ til ikke-revision af råstofplan

Alternativet er at igangsætte revision af Råstofplan 2020 nu. Dermed starter processen med at udarbejde en ny plan. Det betyder indkaldelse af forslag, ideer og bemærkninger fra offentligheden til selve arbejdet med revision af råstofplanen. Som grundlag udarbejder administrationen et udkast til debatoplæg med hovedspørgsmål for planlægningen, som forelægges til politisk beslutning. Derefter går arbejdet i gang med forslag til Råstofplan 2024. Den endelige Råstofplan 2024 skal være vedtaget af Regionsrådet inden udgangen af 2024, jf. Råstofloven.

Anbefaling

Ud fra en samlet vurdering er det administrationens anbefaling, at der ikke er behov for en revision af Råstofplan 2020 nu.

En fordel ved ikke at foretage revision er, at der kan sættes yderligere fart på det allerede igangsatte arbejde med bæredygtig råstofforsyning, og forventeligt øget genanvendelse og reduceret forbrug af de jomfruelige råstoffer. Der vil frem mod næste råstofplan være ekstra fokus på kortlægning af regionens råstoffressourcer. Samtidig vil det give tid til det landsdækkende arbejde i Danske Regioner og til regeringens arbejde med at sikre en mere bæredygtig råstofforsyning.

Af hensyn til branchen skal det afklares, hvornår næste planrevision forventes. Såfremt Råstofplanen ikke revideres nu, vil administrationen fremlægge en sag i 2024 om den forventede planrevision.

Det videre forløb

Efter Regionsrådets behandling bliver beslutningen og hvidbogen offentliggjort. Berørte myndigheder, og alle der har indsendt høringsbidrag, orienteres om beslutningen.

Beslutningen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for en 4-ugers frist.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Råstofplan 2020 ikke revideres.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Anbefales.

Gitte Simoni og Lone Mortensen undlod at stemme.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Redegørelse for Råstofplan 2020 (DokID: 10868168 - EMN-2022-06825)
2. Udkast til hvidbog (DokID: 10868171 - EMN-2022-06825)
3. Notat Vurdering af behovet for revision (DokID: 10868172 - EMN-2022-06825)

Punkt 4: Godkendelse af indberetning af indsatsen på jordforureningsområdet 2022

EMN-2021-02829

Bilag

Indberetning om jordforurening 2022

4 (Åben) Godkendelse af indberetning af indsatsen på jordforureningsområdet 2022

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-02829

Dok ID: 10865984

Resumé

Den årlige indberetning til Miljøstyrelsen om indsatsen på jordforureningsområdet i 2022 forelægges til godkendelse. Indberetningen indeholder nøgletal og regnskab for 2022. Indberetningen er lovpligtig.

Sagsfremstilling

Baggrund om årlig indsatsplan og indberetning

Ifølge lov om forurenede jord skal regionerne hvert år udarbejde en plan for indsatsen i det kommende år (indsatsplan) og en afrapportering (indberetning) af indsatsen i det forløbende år. Indberetningen og indsatsplan sendes til Miljøstyrelsen. [Den aktuelle indsatsplan for 2023 fremgår her.](#)

Den årlige indberetning gør status for regionens indsats på jordforureningsområdet via en række nøgletal og regnskab for 2022. Denne indberetningsform er vedtaget på møde i udvalget d. 14. marts 2021.

Eksempel på udført opgave: Oprensning af to boliggrunde på Anneberg Bakke

En af de opgaver, der blev gennemført i 2022, er oprensning af to parcelhusgrunde på Anneberg Bakke i Odsherred. Sagen blev prioriteret på udvalgets møde i juni 2022 ([se sagen her](#)). Oprensning blev iværksat hurtigt efter og blev afsluttet i november 2022.

Fælles tværregional redegørelse

Sideløbende med de årlige indberetninger udarbejder regionerne en fælles tværregional redegørelse baseret på nøgletal og fortællinger om indsatsen på jordforureningsområdet. Redegørelsen præsenteres på www.Jordforureninger.dk, hvor der kan læses mere om jordforurening generelt. Se evt. sidste års redegørelse her: [Opgaven vokser JUNI 2022 \(jordforureninger.dk\)](#). Redegørelsen for indsatsen i 2022 udkommer primo juni 2023.

Kortlægning af jordforureninger

Regionerne har til opgave at kortlægge (opsøre) alle jordforureninger. Kortlægningen anvendes til at:

- Prioritere en eventuel (regional) indsats mod forurening
- Vejlede borgere og andre aktører
- Sikre, at der ikke bygges på forurenede jord

- At forurennet jord ikke utilsigtet bliver flyttet fra en ejendom til en anden
- Sikre, at forurenere så vidt muligt betaler for undersøgelser og eventuel oprensning
Status for kortlægningen og nøgletal for indsatserne fremgår af en elektronisk indberetning samt den tværregionale redegørelse. Indberetningen 2022 består kun af de nøgletal og beskrivelser, som ikke opfyldes via den elektroniske indberetningen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at indberetning til Miljøstyrelsen om indsatsen i 2022 godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Indberetning om jordforurening 2022 (DokID: 10877883 - EMN-2021-02829)

Punkt 5: Status på indsats mod PFAS-forureninger

EMN-2022-08159

5 (Åben) Status på indsats mod PFAS-forureninger

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-08159

Dok ID: 10868827

Resumé

Der er mange indsatser i gang i forhold til at kortlægge og håndtere PFAS-forureninger. Det har pt. særligt høj prioritet at sikre rent grundvand, at sikre børneinstitutioner og at kortlægge og håndtere de potentielt store PFAS-forureninger på brandøvelsespladser. Jf. Region Sjællands strategi på jordforureningsområdet prioriteres ressourcerne der, hvor risiko og behov er størst.

Sagsfremstilling

Indsatsen mod PFAS forurening følger flere spor. Sagen giver en kort status for arbejdet. Overordnet prioriterer administrationen ressourcerne der, hvor risiko og behov er størst, jf. den vedtagne strategi på jordforureningsområdet.

På Regionen Sjællands hjemmeside kan borgere og andre interessenter finde aktuel viden om regionens indsats mod PFAS. [Følg dette link](#).

PFAS forurening i grundvandet

Grundvandet har høj prioritet i Region Sjælland. PFAS indgår på lige fod med andre typer forurening, i opsporingen af forurening i nærheden af vandværkernes indvindingsboringer. Flere steder i regionen er der fundet PFAS i grundvandet over grænseværdierne. Det er vigtigt at pointere, at PFAS i grundvandet ikke er det samme som, at der sendes PFAS-forurenede vand ud til forbrugerne.

Vandværkerne undersøger det vand, der sendes ud til forbrugerne for PFAS. Generelt er der ikke akut risiko for PFAS-forurening i vandværkernes boringer ved de fund der hidtil er gjort. Dog er der i tre indvindingsboringer til Tune vandværk forurenede med PFAS. Opsporing af kilden til PFAS forureningen er i fuld gang og der gennemføres undersøgelser af en række mulige forureningskilder. Der er påvist flere PFAS-forureninger i området. Parallelt arbejdes der på at etablere en afskærende løsning til beskyttelse af vandværkets øvrige boringer.

PFAS forurening på børneinstitutioner

I forhold til menneskers sundhed har børneinstitutioner højeste prioritet. Administrationen er i fuld gang med at gennemgå listen over forurenede og muligt forurenede grunde, hvor der kan være anvendt PFAS og hvor der samtidigt er børneinstitutioner. Vi har endnu ikke fundet børneinstitutioner, hvor der vurderes at være en risiko for PFAS forurening. Hvis der viser sig risiko for PFAS forurening, vil der blive sat undersøgelser i gang med det samme.

Efterfølgende vil offentlige legepladser blive gennemgået på tilsvarende vis.

Administrationen har desuden påbegyndt en indledende gennemgang af boligejendomme, hvor der kan have været anvendt PFAS-stoffer. I første omgang skal det vurderes, hvilke ejendomme, der skal gennemgås mere detaljeret og evt. undersøges. Denne gennemgang vil være af længere varighed, da den omfatter op mod 1500 boliggrunde.

Brandøvelsespladser

Listen over brandøvelsespladser er opdateret og fremsendt til Miljøstyrelsen i februar måned 2023. Der er nu 45 brandøvelsespladser på listen og en indledende historisk gennemgang er snart fuldført på alle de mulige brandøvelsespladser. Flere brandøvelsespladser blev undersøgt i 2022 og nye undersøgelser er iværksat i 2023. Kort over brandøvelsespladser [kan ses her](#), på regionens hjemmeside omkring.

Regionen afventer for steder, at kommunerne og staten har vurderet om det er muligt at udstede påbud til forurenere. Flere påbud er allerede udstedt og undersøgelser i den sammenhæng i gang.

PFAS og overfladevand

I 2021 og 2022 har regionerne, som led i en aftale med staten, undersøgt om ca. 400 jordforureninger udgør en risiko overfor overfladevand, 87 af disse ligger i Region Sjælland. Flere af undersøgelserne blev medtaget netop pga. af at PFAS-stofferne kom mere i søgelyset. Der arbejdes pt på at samle erfaringerne fra de mange undersøgelser, som skal afrapporteres til staten. Herefter afventes forhandlinger om økonomi inden flere undersøgelser og evt. oprensning kan sættes i værk.

Revurdering af tidligere undersøgte grunde

Regionerne har undersøgt for PFAS siden 2015. I 2021 blev grænseværdien for PFAS-stoffer nedsat med en faktor 50. Det betyder, at de grunde der tidligere er undersøgt og dømt ude, nu risikerer at være forurenede.

De tidligere undersøgte grunde, skal derfor gennemgås og vurderes på ny. Denne gennemgang vil først blive påbegyndt senere på året. De mange PFAS aktiviteter medfører, at der ikke er ressourcer til at gå i gang med dette arbejde nu.

Videndeling og metodeudvikling

Der er behov for mere viden om PFAS-stofferne og ikke mindst metodeudvikling til håndtering og oprensning af forureninger. Regionerne har iværksat en række udviklingsprojekter, der har til formål at skaffe mere viden om PFAS-stofferne. Senest er miljømedicinerne fra Region Nord og Region Sjælland gået sammen om at teste surfere på Vestkysten, for forekomster af PFAS-stoffer i blodet.

[Følg dette link til fakta og en kort film fra Danske Regioners hjemmeside](#). I filmen giver arbejdsmediciner Paula Hammer en kort introduktion til PFAS – både den miljømæssige og den menneskelige påvirkning. Paula Hammer er tilknyttet Holbæk Sygehus og Bispebjerg Hospital. Viden om indhold af PFAS-stoffer i jord og grundvand deles med omverden via aktindsigter og den statslige database GEUS Jupiter.

Korsør Brandskole åbner som testcenter for metodeudvikling d. 15. maj 2023. Udvalget er inviteret til arrangementet. Se selvstændig sag på dagsorden for dagens møde.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at status for arbejdet med PFAS-forurening tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 6: Program for åbning af PFAS-testcenter i Korsør

EMN-2022-05642

6 (Åben) Program for åbning af PFAS-testcenter i Korsør

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-05642

Dok ID: 10866290

Resumé

Region Sjælland har taget initiativ til etablering af Danmarks første PFAS testcenter, som skal skabe rammer for udvikling af ny teknologi til undersøgelse og oprensning af PFAS forurening. Testcenteret etableres på den tidligere Korsør Brandskole og drives i partnerskab mellem RESC Rednings- og Sikkerhedscenter, Slagelse Kommune og Region Sjælland. Testcenteret åbner den 15. maj 2023.

Sagsfremstilling

Håndtering og oprensning af PFAS forurening er en stor udfordring. Det kræver udvikling af nye teknologier og tværgående samarbejde mellem myndigheder, vidensinstitutioner og private aktører.

Region Sjælland har derfor indgået aftale med Slagelse Kommune og RESC Rednings- og Sikkerhedscenter om etablering og drift af Danmarks første PFAS testcenter på den tidligere Korsør Brandskole. Aftalen er underskrevet den 20. december 2022.

Formålet med testcenteret er at skabe rammer for udvikling af ny teknologi til undersøgelse og oprensning af PFAS forurening samt tiltrække og facilitere teknologiudvikling. Herudover er målet at fordre samarbejde på tværs af virksomheder, myndigheder og forskningsinstitutioner om nye løsninger.

Testcenteret åbner officielt den 15. maj 2023 kl. 11.00 med følgende foreløbige program:

- Velkomst ved beredskabschef Michael Djervad, RESC Rednings- og Sikkerhedscenter
- Tale ved borgmester Knud Vincents, Slagelse Kommune
- Tale ved regionsrådsformand Heino Knudsen, Region Sjælland
- Tale ved miljøminister Magnus Heunicke
- Officiel åbning af testcenter
- Fremvisning af igangværende udviklingsprojekter

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø er inviteret til åbningen af testcenteret. Herudover forventes pressen samt byrådet i Slagelse Kommune at deltage.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 7: Orientering om gruppesøgsmål om erstatningsansvar for PFOS forurening

EMN-2021-01613

7 (Åben) Orientering om gruppesøgsmål om erstatningsansvar for PFOS forurening

---

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-01613

Dok ID: 10869143

Resumé

Region Sjælland har modtaget skrivelse om, at Korsør Kogræsser og Naturplejeforening agter at anlægge et gruppesøgsmål mod Region Sjælland og Slagelse Kommune. Forud for søgsmålet ønsker foreningens advokat en dialog med henblik på at finde en udenretlig løsning. Det er administrationens umiddelbare vurdering, at regionen ikke kan ifalde et sådant ansvar.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har med brev af 7. marts 2023 via advokatfirmaet Kromann Reumert modtaget Korsør Kogræsser og Naturplejeforenings skrivelse om, at de agter at anlægge et gruppesøgsmål mod Region Sjælland og Slagelse Kommune. Påstanden er, at Region Sjælland har et erstatningsansvar for manglende kortlægning af PFOS forureningen.

Det er Foreningens opfattelse, at Region Sjælland som den overordnet ansvarlige myndighed for at kortlægge forurening og sikre, at forureninger i regionen ikke truer menneskers sundhed, bærer et erstatningsansvar for de skade og gener Foreningens medlemmer måtte have pådraget sig som følge af indtagelse af kød forurenet med PFOS. Foreningens medlemmer har derfor anmodet advokatfirmaet Kromann Reumert om at iværksætte et gruppesøgsmål mod både Slagelse Kommune og Region Sjælland med det formål at få fastslået erstatningsansvar.

Administrationen har oversendt sagen til Region Sjællands advokat fra Codex Advokater, som anvendes i miljøsager.

I forhold til erstatningsansvar er det sådan, at kortlægning af forurening er subsidiær i forhold til at meddele påbud til forureneren. Slagelse Kommune har først i starten af 2023 afgjort, at forureningen ikke kan medføre et påbud til forureneren om at undersøge og oprense forureningen. Administrationen er herefter gået i gang med at kortlægge forureningen ved Korsør Brandskole.

I forbindelse med kortlægningen som forurenet skal regionen vurderer om forureningen skal omfattes af en offentligt finansieret indsats. Forureningen ved Korsør Brandskole udgør ikke en risiko overfor vigtigt grundvand eller anvendelse til bolig, børneinstitution og offentligt legeplads. Forureningen udgør derimod en risiko for overfladevand. Her er regionen dog afhængig af, at staten prioriterer og finansierer en indsats i området. Det bemærkes at græssende køer og kolonihaver ikke er en del af regionens indsatsområde på jordforureningsområdet.

Advokaten fra Kromann Reumert ønsker en dialog med regionen og Slagelse Kommune med henblik på en mulig udenretlig løsning før søgsmålet sættes i værk. Administrationen og advokat

mødes naturligvis gerne med henblik på forventningsafstemning. Advokaten har sendt svar på Kromann Reumerts skrivelse.

Forretningsudvalget er på møde den 20. marts mundtligt orienteret om sagen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med økonomi der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Kenneth Nielsen rejste overfor udvalget, at han er inhabil, da han har del i gruppesøgsmålet mod Region Sjælland. Udvalget godkendte, at Kenneth Nielsen er inhabil. Kenneth Nielsen deltog ikke i udvalgets behandling af sagen.

Fraværende

Jette Leth Buhl
Kenneth Nielsen

Næstformand
Medlem

(F)
(A)

Bilag

.

Punkt 8: Orientering om brev til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen om jordforurening med arsen og DDT

EMN-2023-03497

Bilag

Jordforurening med arsen og DDT som følge af frugtavl

8 (Åben) Orientering om brev til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen om jordforurening med arsen og DDT

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-03497

Dok ID: 10878275

Resumé

På baggrund af flere fund af jordforureninger med arsen og DDT har administrationen skrevet til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen. Forureningerne er primært fundet i forbindelse med byggeprojekter på arealer, der tidligere har været anvendt til frugtavl. Senest er der fundet en ny forurening med DDT i Holbæk.

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø besluttede ekstraordinært i juni 2022 at rense op på to nybyggede boliger i Nykøbing Sjælland. Desuden blev der i budget 2023 afsat 2 mio. kr. til en ekstraordinær indsats mod pesticider.

Sagsfremstilling

Baggrund om jordforureninger med arsen og DDT på arealer for tidligere frugtavl

I Region Sjælland er der de seneste par år fundet flere jordforureninger med arsen og DDT. Forureningerne er primært fundet i forbindelse med byggeprojekter og er ofte knyttet til arealer, der tidligere har været anvendt til frugtavl.

Administrationen har ikke tidligere haft særligt fokus på forureninger ved frugtplantager. Det skyldes, at der i 2010-11 var et større udredningsarbejde via Miljøstyrelsen. Formålet var at undersøge, om der generelt var udfordringer med forurening som følge af frugtavl. Konklusionen fra projekterne var, at det var der ikke noget, der tydede på.

Regionernes indsatsområde (jf. Lov om Jordforurening) er desuden begrænset til et fokus på såkaldte punktkildeforureninger (koncentrerede forureninger ved fx fabrikker eller ved spild).

I 2007 gav Miljøstyrelsen dog regionerne mulighed for i helt særlige tilfælde at betragte forureninger med arsen ved frugtplantager som en punktkildelignende forurening.

Nye forureninger

I forbindelse med et nyligt byggeri på Anneberg Bakke i Nykøbing Sjælland blev der fundet arsen og DDT forurening. Regionen valgte at gå ind i sagen. Det medførte, at området blev undersøgt, og der blev renset op på to nybyggede parcelhusgrunde i 2022. Sagen blev behandlet i udvalget i juni 2022 og [kan ses her](#).

I forlængelse af sagen blev der med Budget 2023 afsat 2 mio. kr. til en ekstraordinær indsats mod pesticider. Nærmere betegnet til et projekt, der skal indsamle viden og erfaringer omkring jordforureninger ved frugtplantager. Projektet er godt i gang.

I den kommende tid igangsættes en undersøgelse ved en tidligere frugtplantage i Holbæk. Det forventes at give fornyet fokus på den mulige udfordring med forureninger ved frugtplantager.

Region Sjællands overvejelser og handlinger på området

De seneste års fund af arsen og DDT forureninger i jord ved tidligere frugtplantager har ført til en faglig usikkerhed i administrationen om, hvorvidt de tidligere konklusioner fra Miljøstyrelsens udredningsprojekter fortsat holder. Administrationen har på den baggrund sendt *vedlagte* brev til Miljøministeriet og Miljøstyrelsen.

I Region Sjælland er der ikke et overblik over arealer, hvor der enten tidligere har været eller er frugtavl. Erfaringerne viser, at arealerne har betydelig udbredelse, da der har været mange frugtplantager i regionen. Mange steder er der i dag bygget ofte mange boliger på arealerne.

Udfordringen med forureninger med arsen og DDT ved frugtplantager kan sammenlignes med de udfordringer, som Region Sjælland har med de mange potentielle PFAS-forureninger på boliggrunde.

Boligejere har som udgangspunkt et retskrav på at få gennemført en undersøgelse indenfor et år efter kortlægning af deres grund som muligt forurenet.

I 2010 gjorde Danske Regioner Miljøstyrelsen opmærksom på udfordringerne, hvis regionerne skal undersøge og evt. oprense alle potentielle jordforurening ved tidligere frugtplantager. Både udfordringer med det manglende juridiske grundlag for indsatsen og den manglende finansiering af den omkostningstunge opgave.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Jordforurening med arsen og DDT som følge af frugtavl (DokID: 10873338 - EMN-2023-03497)

Punkt 9: Status for projektet mere og bedre affaldssortering

EMN-2022-10578

9 (Åben) Status for projektet mere og bedre affaldssortering

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-10578

Dok ID: 10845738

Resumé

Regionens virksomheder skal affaldssortere mere og bedre. Det sætter Klimahandlingsplanen for 2022 og den nyligt vedtagne Klimaplan 2023-24 ambitiøse mål for. Det er med Budget 2023 besluttet at afsætte 10 mio. kr. til et tværfagligt projekt, der skal sikre mere og bedre affaldssortering. Med sagen gives en status for implementering af projektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Klimahandlingsplanen for 2022 og Klimaplan 2023-24 sætter følgende ambitiøse mål for Region Sjællands affaldssortering:

- Region Sjællands samlede affaldsmængde reduceres med 20% inden 2030 ift. 2019 niveau
- 60% af Region Sjællands samlede affaldsmængde genanvendes inden 2030
- 80% af Region Sjællands plastikaffald genanvendes inden 2030

Udviklingen i genanvendelse har været stigende de sidste 5 år. I 2022 blev ca. 25 procent af den samlede affaldsmængde genanvendt. I sammenligning med de andre regioner er Region Sjælland rigtig gode til at affaldssortere. En undersøgelse foretaget af Danske Regioner viser, at Region Sjælland genanvendte 25,4% af affaldsmængden i 2020. Til sammenligning fordeler de fire andre regioner sig mellem 18% og 26%. Genanvendelsesprocenten har siden 2022 været konstant.

For at Region Sjælland når sine ambitiøse mål på affaldsområdet, skal der dog gøres en ekstra indsats på området.

Med Budget 2023 blev det besluttet at igangsætte et tværfagligt projekt, der skal sikre mere og bedre sortering. Budgettet for projektet er 4 mio. kr. i 2023 og 6 mio. kr. i 2024. Projektet er administrativt forankret i Klimasekretariatet.

Status

Projektet er blevet taget godt imod af ledelse og personale på sygehuse samt i Psykiatrien, og der er stor efterspørgsel på at øge affaldssorteringen. Klimasekretariatet har tilegnet sig stor viden om udfordringer og muligheder for øget affaldssortering gennem regionens affaldsdata, besøg på sygehuse og i Psykiatrien samt i dialog med andre regioner. Denne viden er grundlaget for at sikre, at vi kommer godt fra start med implementeringen.

Projektet har blandt andet:

- Kortlagt affaldsmængder og typer samt potentialet for øget og bedre sortering.
- Bidraget til regionens udbudsmateriale på kommende renovationsaftale, der fastsætter rammerne for afhentning af affald af renovatør. Her er det bl.a. sikret, at mest muligt affald genanvendes, og at aftalen rummer mulighed for udvikling og fleksibilitet. Aftalen forventes at træde i kraft 1. oktober 2023.
- Igangsat udbud af nye indendørs affaldssorteringssystemer. Aktører fra sygehuse og Psykiatrien vil bidrage til udbudsmaterialet gennem brugergruppemøder. Affaldssorteringssystemerne forventes at kunne indkøbes i efteråret 2023.
- Igangsat udviklingen af nye sorteringsvejledninger målrettet de enkelte afdelingstyper og områder.
- Igangsat udviklingen af et undervisningsforløb, der muliggør opkvalificering af forskellige medarbejdergrupper. Undervisningen omhandler adfærd, affaldssortering og - håndtering, ressourcer og genanvendelse. Det forventes at der både vil være et fysisk forløb og e-læring.

Faseplan:

På trods af at alle virksomheder skal affaldssortere, er det ikke muligt at udrulle øget affaldssortering på alle regionens virksomheder på én gang. Fokus vil derfor indledningsvis være på de virksomheder, hvor der er de største affaldsmængder og den største klimamæssige gevinst. Når projektet er modnet, vil det udvides til de resterende virksomheder.

Projektet er opdelt i to overordnede faser:

- Fase 1 inkluderer sygehusene og Regionshuset.
- Fase 2 inkluderer de resterende virksomheder (Psykiatrien, nærklinikker, bosteder m.v.).

Det forventes, at udrulningen starter på sygehusene i efteråret 2023.

Roller og ansvarsområder

Det er virksomhedernes ansvar og pligt at affaldssortere. Projektet vil sikre fremdrift, udvikling og en vis ensretning af f.eks. beholdere, sorteringsvejledninger, kommunikation og uddannelse. Klimasekretariatet vil sikre, at projektet gennemføres og understøtter de enkelte virksomheder i implementeringen. Der er derudover etableret en omrejsende taskforce, der også skal bistå med implementering, udvikling af informationsmateriale og undervisning.

Økonomi

Det samlede budget på 10 mio. kr. fordeles som tilskud til virksomhedernes nye affaldssorteringssystemer. Tilskuddet til virksomhederne fordeles på baggrund af en fordelingsnøgle, der tager højde for generel bygningsmæssig stand og antal patienter.

Næste skridt

Projektet er i gang med at kortlægge, hvilke fraktioner der skal udsorteres hvor. Der vil blive stillet minimumskrav til, hvilke fraktioner der skal udsorteres i hvilke områder. Samtidig vil det være muligt at kunne tilvælge udsortering af yderligere fraktioner, som kan være særlige for et givent område.

Det kan være en ressourcekrævende opgave at implementere affaldssortering. Derfor er der iværksat en taskforce, som vil assistere med det praktiske vedrørende etablering af nyt affaldssorteringssystem. Taskforcen er i gang med at indsamle viden om, hvordan denne bedst understøtter virksomhederne med implementeringen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at status tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 10: Beslutning vedr. studietur til Holland og evt. Belgien oktober 2023

EMN-2023-03038

10 (Åben) Beslutning vedr. studietur til Holland og evt. Belgien oktober 2023

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-03038

Dok ID: 10852403

Resumé

Med sagen fremlægges forslag vedr. rammeprogram for studietur til Holland og evt. Belgien for udvalget d. 3. – 5. oktober 2023. Det indstilles, at udvalget godkender forslag til rammeprogram inkl. indhold på dag to, samt at den videre planlægning sker i dialog mellem formandskabet og administrationen. Dertil at udvalgets medlemmer foreløbigt tilkendegiver, om de deltager i studieturen. Endeligt program forelægges på møde i september.

Sagsfremstilling

På møde d. 6. februar 2023 besluttede udvalget at planlægge en studietur primo oktober 2023. Studieturen er datosat til tirsdag morgen d. 3. oktober til torsdag formiddag d. 5. oktober 2023.

Administrationen foreslår, at studieturen går til Holland og Belgien med fokus på:

- Råstoffer
- Grøn omstilling
- Interessevaretagelse og dialog med relevante aktører indenfor udvalgets område

Nedenfor skitseres forslag til rammeprogram, inkl. to muligheder for program på dag 2:

Dag 1: Tirsdag d. 3. oktober – Afrejse til Holland, faglige besøg

- Afgang fra Kastrup lufthavn om morgenen
- Frokost og eftermiddag: Faglige besøg med fokus på råstoffer og grøn omstilling
- Overnatning i Holland, formentlig i Utrecht. Fælles middag om aftenen

Dag 2: Onsdag d. 4. oktober – Belgien, dialog med relevante aktører

- Afgang mod Bruxelles efter morgenmaden (ca. 3 timers kørsel i bus)
- Frokost og eftermiddag: Dialog med relevante aktører indenfor udvalgets område
- Overnatning i Bruxelles. Fælles middag om aftenen

Alternativ dag 2: Onsdag d. 4. oktober – Holland, faglige besøg og dialog med relevante aktører

- Faglige besøg fokus på råstoffer og grøn omstilling samt dialog med relevante aktører indenfor udvalgets område

- Overnatning i Holland, formentlig Haag. Fælles middag om aftenen.

Dag 3: Torsdag d. 5. oktober 2023 – hjemrejse

- Hjemrejse om morgenen, forventet ankomst i Kastrup lufthavn i løbet af formiddagen

Videre proces

Administrationen foreslår, at videre planlægning af program sker i dialog med udvalgsformandskabet. Konkret udkast til program præsenteres på møde i udvalget d. 4. september 2023.

Studieturen afvikles under forudsætning af, at minimum halvdelen af udvalget deltager (6 udvalgsmedlemmer).

Økonomi

Der er fastsat retningslinjer for studieture for Regionsrådet i Region Sjælland og dets udvalg, herunder fastsat en økonomisk ramme for studieture på op til kr. 12.000 pr. udvalgsmedlem. Heri skal indregnes transport, hotelophold, forplejning, time-dagpenge mv. Retningslinjen kan læses [her](#).

Der er endnu ikke sket en detaljeret budgetlægning af turen, men det administrationens vurdering, at studieturen vil kunne afholdes indenfor den ovennævnte økonomiske ramme.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

- Forslag til rammeprogram vedr. studietur til Holland og evt. Belgien godkendes inkl. fastlæggelse af overordnet indhold på dag to.
- Den videre planlægning sker i dialog mellem udvalgsformandskabet og administrationen.
- Udvalgets deltagere foreløbigt tilkendegiver, om de deltager i studieturen.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget godkendte forslag til rammeprogram. Udvalget besluttede, at hele studieturen skal foregå i Holland.

Udvalget godkendte, at den videre planlægning sker i dialog mellem udvalgsformandskabet og administrationen.

Gitte Simoni, Kenneth Nielsen, Jorun Bech, Jeppe Fransson, Bruno Jerup, Lars Lindskov, Lone Mortensen, Flemming Damgaard Larsen, Ann-Christina Højgaard og Thomas Vesth tilkendegav, at de deltager i studieturen.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 11: Drøftelse af mulige temaer i budgetproces 2024

EMN-2023-03585

11 (Åben) Drøftelse af mulige temaer i budgetproces 2024

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-03585

Dok ID: 10887313

Resumé

Udvalget drøfter temaer i forhold til budgetprocessen for 2024 indenfor udvalgets arbejdsområde. Der lægges op til, at udvalget udpeger 1-3 forslag til strategiske temaer og prioriteringer, der kan indgå i den kommende budgetproces.

Sagsfremstilling

Baggrund og proces

Regionsrådet har vedtaget, at udvalgene involveres i budgetprocessen. Det fremgår af § 4 i Forretningsordenen for udvalg i Region Sjælland, at "Udvalget drøfter indspil til prioriteringer forud for Regionsrådets budgetlægning".

Ligesom sidste år er fremgangsmåden for udvalgenes involvering i budgetprocessen forventeligt:

- Udvalgene drøfter budgettemaer indenfor udvalgets arbejdsområde på udvalgs møder i maj med fokus på realisering af Regionsrådets strategi.
- På Regionsrådets budgetseminar den 7. juni 2023 forelægges udvalgets forslag.

Regionsrådets strategi

[Regionsrådets strategi 2022-2025 "Region Sjælland – for borgerne"](#) indeholder fire overordnede strategiske ambitioner om at komme tættere på borgerne, arbejde for mere forebyggelse, bedre sammenhæng og grøn omstilling. Ambitionerne realiseres inden for 12 borgerløfter.

Følgende borgerløfter fra Regionsrådets strategi er særligt relevante for Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø:

#10: Borgerne møder bæredygtige løsninger

#11: Borgerne oplever en attraktiv og grøn region

Udvalgets fokusområder

[Jf. udvalgets kommissorium](#) har udvalget fokus på grøn omstilling, klima og bæredygtighed i relation til:

- Klima og grøn omstilling, herunder klimastrategi og klimahandlingsplan for organisationen samt grøn omstilling i geografien.
- Råstofområdet, herunder råstofplan, råstoffilladelser og tilsyn i råstofgrave.

- Indsats mod jordforurening (punktkilder), herunder årlig indsatsplan og strategi for indsatsen.

Nedenfor er fremhævet udvalgte temaer, som kan have særlig relevans for den kommende budgetproces. Udvalget har enten arbejdet med disse temaer i det sidste år, eller vil gøre det senere i 2023:

- Besluttet Klimaplan 2023-2024. Herunder ambitiøse målsætninger omkring:
  - o At genanvende 80 procent plastikaffald
  - o Målrettet fokus på grøn omstilling i regionens sygehusdrift skal sikre, at CO₂-udledning og klimaaftryk mindskes betydeligt – bl.a. ved genanvendelse af affald og energibesparelser på sygehusene
- Grøn omstilling af den kollektive trafik, herunder opbakning til beslutning om at indkøbe 14 nye batteritog. Sidstnævnte indsats er forankret i Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde
- Grøn omstilling i geografien; Stærkt partnerskab omkring ”Sjællands Klimaalliance”
- Prioritering af Region Sjællands indsats mod jordforurening i 2024 samt beslutning om indsatsplan
- Særlig indsats for beskyttelse af grundvandet mod PFAS-forurening

Drøftelse af temaer til budgetproces 2024

Udvalget drøfter forslag til strategiske temaer og prioriteringer, der kan indgå i den kommende budgetproces, med afsæt i ovenstående. Der lægges op til, at udvalget udpeger 1-3 temaer indenfor udvalgets arbejdsområde.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter temaer til budgetprocessen indenfor udvalgets arbejdsområde.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget drøftede temaer til budgetprocessen indenfor udvalgets arbejdsområde.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 12: Aktuelle sager

EMN-2023-00147

Bilag

Høringssvar til udviklingsstrategi frem mod 2035 for Kalundborg Kommune

Høringssvar af 28 03 2023 til planlægning for ny blokfabrik ved Gammelrand

Ministeriets orienteringsbrev af 6. februar 2023 om CO2-lagring

Køge Bugt-kommunernes brev af 10 01 2023 til tre nye ministre

Notat vedlagt kommunebrev af 10 01 2023

Brev af 05 02 2023 til transportminister Thomas Danielsen

Transportministerens svar af 13 03 2023

12 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-00147

Dok ID: 10908174

Resumé

.

Sagsfremstilling

Orientering om høringssvar til kommuneplanlægning i Kalundborg Kommune

Kalundborg Kommune har sendt forslag til strategi for den kommende kommuneplan i offentlig høring. Høringsmaterialet kan ses her:

- [Kalundborg Kommunes udviklingsstrategi](#)

Administrationen har udarbejdet *vedlagte* høringssvar. Høringssvaret omhandler området for regional udvikling og grøn omstilling. Høringssvaret lægger op til, at Region Sjælland bidrager til flere af de kommunale temaer.

Orientering om høringssvar til Kalundborg Kommune om blokfabrik i graveområde

Kalundborg Kommune har sendt planlægning for en ny blokfabrik til produktion af betonelementer til Gammelrand Beton A/S nær Svebølle i offentlig høring. Beliggenheden sikrer nærhed til en eksisterende fabrik og råstofressourcen. Planlægningen omfatter dog et område på ca. 1,5 ha i råstofplanens graveområde, hvoraf ca. 1 ha er omfattet af en gældende råstof tilladelse.

Administrationen har derfor sendt *vedlagte* høringssvar. Høringssvaret er udformet som en regional indsigelse mod planlægningen, hvis det ikke afklares, hvordan der tages højde for en færdigudnyttelse af råstofressourcen og efterbehandling af området, førend graveområdet kan frigives, jf. råstofplanens retningslinje 1 og redegørelse hertil. Høringssvaret lægger samtidig op til, at Kalundborg Kommune kan vende tilbage for en nærmere drøftelse af sagen.

Hvis administrationen ikke kan opnå enighed med kommunen om de nødvendige ændringer, vil sagen blive forelagt Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø og Forretningsudvalget.

Orientering om status for national indsats for CO₂-lagring

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø blev 5. september 2022 orienteret om national indsats for etablering af anlæg til lagring af CO₂.

Energistyrelsen sendte 2. november forslag til afgrænsning af den strategiske miljøvurdering i offentlig høring. I Region Sjælland er der lagt op til at undersøge mulighederne for CO₂-lagring

ved Havnsø (Kalundborg), Rødby (Lolland) og Stenlille (Sorø). Region Sjællands Råstofplan 2020 har udlagt grave- og interesseområder ved de tre lokaliteter.

Administrationen har 9. november 2022 bemærket over for Energistyrelsen, at hvis projektet for CO₂-lagring kan få betydning for en udnyttelse af råstofplanens grave- og interesseområder, så bør dette indgå i miljøvurderingen.

Klima-, Energi og Forsyningsministeriet har 6. februar 2023 sendt *vedlagte* orienteringsbrev til tre regioner, herunder Region Sjælland. Brevet beskriver miljøvurderingen og de seismiske forundersøgelser, som GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) udfører. GEUS har fuldført undersøgelser ved Stenlille, er i gang ved Havnsø og forventer undersøgelser ved Rødby i efteråret. Berørte borgere informeres forud om undersøgelserne gennem husstandsomdelt materiale og borgermøder.

Ministeriet har i øvrigt oplyst, at det er i gang med at se på et myndighedsspor omkring tilladelser til fangst, transport og lagring af CO₂, hvor de rette myndigheder kan udveksle erfaringer. Ministeriet håber, at regionerne vil bidrage til dette arbejde.

Det forventes, at der igen kan afgives input til miljøvurderingen ved en offentlighedsfase, efter at miljørapporterne er udarbejdet i sommeren 2023.

Orientering om status for modstand mod Projekt Holmene i Køge Bugt

Regionsrådet besluttede 3. januar 2023, at Region Sjælland fortsat bakker op om KKR Sjælland i en fælles bekymring i forhold til Projekt Holmene i Køge Bugt.

Køge Bugt-kommunerne har 10. januar 2023 sendt *vedlagte* brev og *vedlagte* notat til tre nye ministre, herunder transportminister Thomas Danielsen. Heri ønskes et politisk møde om de negative konsekvenser af projektet og om muligheden for at udpege Køge Bugt som en naturnationalpark.

KKR Sjælland og Region Sjælland har 8. februar 2023 sendt *vedlagte* brev (dateret 5. februar) til transportminister Thomas Danielsen. I brevet udtrykker man bekymring, og ser frem til dialog, møder og til at se resultaterne af den tværministerielle arbejdsgruppes belysning af konsekvenserne af projektet.

Transportministeren har med *vedlagte* brev af 13. marts 2023 svaret, at det er vigtigt at sikre inddragelse af de berørte kommuner, og at den tværministerielle arbejdsgruppe er i gang. Ministeren udtrykker forståelse for bekymringen for erhvervsudvikling, trafik, støj og miljøet, og at det er vigtigt at få nærmere afklaring heraf. Hvis det besluttet politisk at gå videre med projektet, skal alle miljøhensyn undersøges til bunds.

Der er således endnu ingen konkret afklaring i forhold til et politisk møde og den ministerielle belysning af konsekvenserne af projektet.

Ringsted Kommune har 11. januar 2023 meddelt, at kommunen også støtter arbejdet med at stoppe projektet. Omvendt har DI Hovedstaden (Dansk industri) udtrykt foreløbig opbakning til projektet, bakket op af DI-formændene på Vestsjælland og Sydsjælland, i avisen Sjællandske 6. februar 2023.

Rigsrevisionens beretning om PFAS er udkommet: kritik af miljøministeriet og forsvaret

Regionerne var med i forundersøgelsen og et stykke ind i selve undersøgelsen. Rigsrevisionen besluttede dog den 25. januar 2023 at fokusere på de statslige aktører i undersøgelsen. Regionerne er således kun medtaget i forhold til levering af data.

Rapporten indeholder kritik af Miljøministeriets og forsvarrets PFAS-indsats. Konklusion er, at Miljøministeriets og Forsvarsministeriets indsats mod PFAS har været meget utilfredsstillende i perioden 2007-2021. Ministeriernes indsats har på flere områder været både utilstrækkelig og langsommelig. Konsekvensen er, at miljøet og menneskers sundhed kan have været udsat for en unødigt risiko.

Link på Miljøstyrelsens hjemmeside.

[Rigsrevisionen kritiserer Miljøministeriets PFAS-indsats \(mst.dk\)](https://mst.dk)

Kort fortalt: [Miljøministeriets og Forsvarsministeriets indsats mod PFAS \(rigsrevisionen.dk\)](https://rigsrevisionen.dk)

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Sagen drøftet.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Høringssvar til udviklingsstrategi frem mod 2035 for Kalundborg Kommune (DokID: 10878811 - EMN-2020-32690)
2. Høringssvar af 28 03 2023 til planlægning for ny blokfabrik ved Gammelrand (DokID: 10878812 - EMN-2021-04755)

3. Ministeriets orienteringsbrev af 6. februar 2023 om CO2-lagring (DokID: 10878860 - EMN-2022-06817)
4. Køge Bugt-kommunernes brev af 10 01 2023 til tre nye ministre (DokID: 10878882 - EMN-2022-07934)
5. Notat vedlagt kommunebrev af 10 01 2023 (DokID: 10878883 - EMN-2022-07934)
6. Brev af 05 02 2023 til transportminister Thomas Danielsen (DokID: 10878886 - EMN-2022-07934)
7. Transportministerens svar af 13 03 2023 (DokID: 10878888 - EMN-2022-07934)

Punkt 13: Næste møde

EMN-2023-00147

13 (Åben) Næste møde

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-00147

Dok ID: 10908174

Resumé

.

Sagsfremstilling

Næste møde afholdes torsdag d. 8. juni 2023 kl. 15.00 – 18.00.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

Punkt 14: Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mandag den 8. maj 2023

EMN-2023-00147

14 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø mandag den 8. maj 2023

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-00147

Dok ID: 10908174

Resumé

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Indstilling

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

